

13

RÄCKER SUBVENTIONER FÖR ATT FÅ FART PÅ FÖRSÄLJNINGEN AV ELBILAR?

Frances Sprei
Institutionen för Energi och miljö, Chalmers*

* Avdelningen för fysisk resursteori

Sverige införde hösten 2011 en så kallad supermiljöbilspremie, det vill säga de som köpte en elbil (eller egentligen en bil som släpper ut mindre än 50g CO₂/km) fick 40 000 kr som tack. Tyvärr visar försäljningssiffror, såväl som vår och andras studier, att detta inte är tillräckligt för att få igång försäljningen. Detta betyder inte att subventionerna inte har någon påverkan alls - antagligen hade det sålts ännu färre elbilar utan dem – men vill man verkligen få fart på försäljningen så krävs det mycket kraftigare subventioner och helst också andra fördelar.

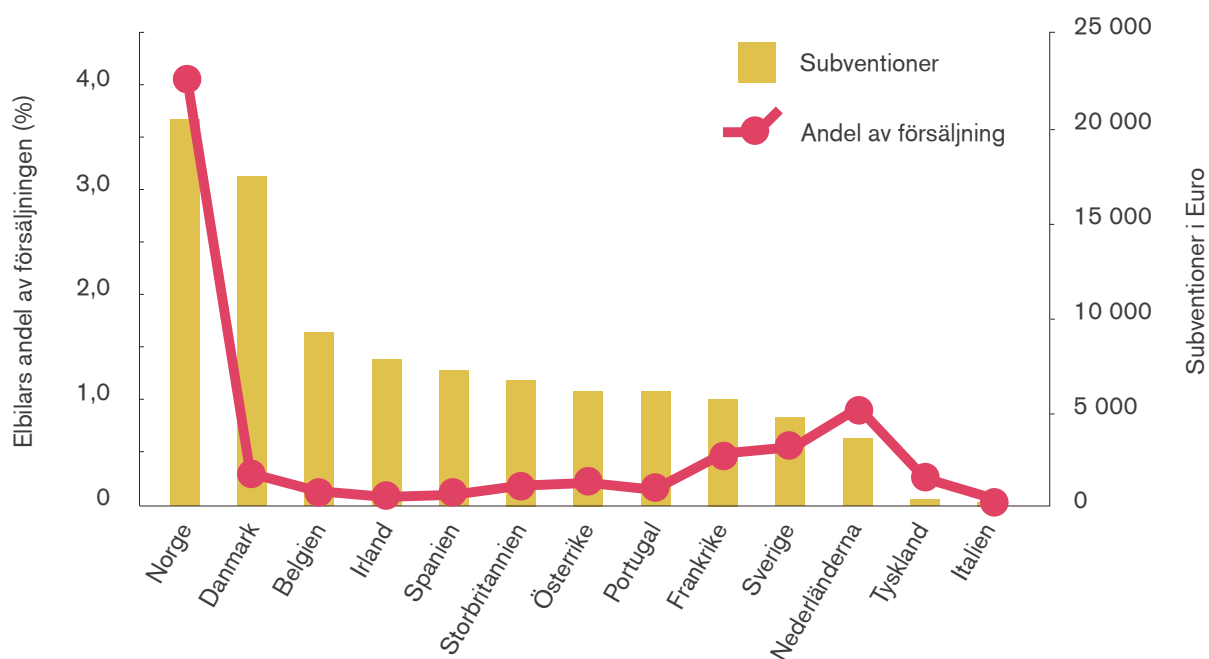
Låt oss titta lite närmare på våra grannländer Norge och Danmark för att visa att ett pengastöd vid köpet inte alltid är tillräckligt. I båda länderna så betalar man höga skatter i vanliga fall när man köper en bil, men med elbilar så slipper man dessa. Detta innebär att trots att elbilar egentligen är dyrare än vanliga bilar så kan skattebefrielsen medföra att de kostar ungefär lika mycket. Om vi nu tittar på försäljningssiffror för 2013 så såldes det ca 10 000 elbilar i Norge medan det i Danmark bara var några hundra. Vad beror skillnaden på? Jo i Norge så har man också gett ett antal andra fördelar till de som köper elbil: de får köra i bussfilerna, gratis parkering och laddning, ingen bomavgift (en storts vägtull). De har alltså inte bara gjort elbilarna fördelaktiga ur en ekonomisk synpunkt men också i det dagliga användandet av bilen.

Norge är lite den udda fågeln när det gäller att stötta elbilar. De flesta andra länderna har subventioner som den svenska supermiljöbilspremien, dvs. man ger

lite extra pengar till den som väljer att köpa en elbil istället för en vanlig bensin- eller dieselbil. Den exakta summan skiljer sig mellan länderna men ligger någonstans mellan 70 000 och 30 000 kronor. Än så länge så är mindre än en procent av bilarna sålda elbilar i alla länder utom Norge.

Det är inte bara på nationell nivå som man har valt att stödja elbilar utan också vissa städer och regioner har gått in och stöttat elbilar på ett eller annat sätt. I London så behöver inte elbilar betala trängselavgifterna, i Paris har man infört en elbils-pool, dvs elbilar som kan hyras och lätt parkeras runt om i stan under bara några timmar. I Shanghai, China, så auktioneras vanligtvis ett begränsat antal nummerplåtar för bilar ut varje månad, för att begränsa antalet bilar. Väljer man att köpa en elbil istället kan få nummerplåten med detsamma och utan kostnad.

Varför behöver man då subventionera elbilarna? Den grundläggande anledningen är att idag är kostnaderna för en elbil högre än för en vanlig bil. Detta gäller även om man kollar på alla kostnaderna under de första sju åren av bilens livslängd, trots att de är billigare att köra. Men lägger man på en subvention så minskar skillnaden och kostnaderna blir mer jämförbara. Förhoppningen man har med att subventionera elbilar idag är att, genom en ökad försäljning och efterfrågan, få ner priset på batterier och bilar så att de sen kan konkurrera utan subventioner. Dock räcker inte bara detta för att folk ska vilja köpa elbilar utan de måste ändå ha andra fördelar som t ex miljövinst, komfort och körglädje som gör att de kan jämföras med eller tom vara bättre än vanliga bilar.

Figur 13.1 Andel elbilar, i procent, av försäljningen av nya bilar under 2013 (fram till september) och subventioner i Euro, för 13 olika länder